

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : L.L.W.C. Laros

Zaakdossiernummer : zk25.00425

Documentnummer : 2026.02001

Onderwerp : Raadsvoorstel over Energiesysteemvisie Loon op Zand 2026

Beleidsprogramma : 3.2 Duurzaamheid

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

Loon op Zand heeft verschillende plannen en ambities richting 2050. Er worden nieuwe woningen gebouwd, bedrijven breiden uit en er moet voldoende ruimte blijven voor natuur en recreatie. Daarnaast hebben we als gemeente de ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn (Actieplan Duurzaamheid 2025–2028 Loon op Zand).

Deze doelen vragen veel van ons energiesysteem: van het slim afstemmen van vraag en aanbod tot het vormgeven van de warmtetransitie. De verwachting is dat de energiebehoefte de komende jaren verder stijgt. Door de huidige netcongestie is er echter onvoldoende capaciteit beschikbaar, waardoor initiatieven vertraging oplopen of niet kunnen doorgaan.

Voor het uitbreiden en verzwaren van de hoofdennergie-infrastructuur zijn we afhankelijk van de netbeheerders. Deze uitbreidingen zijn noodzakelijk om ruimte op het net te creëren en projecten weer mogelijk te maken. Tegelijkertijd is het voor ons als gemeente belangrijk om vooruit te kijken en inzicht te hebben in de onderdelen van het energiesysteem waarop we zelf invloed kunnen uitoefenen.

We bepalen welke keuzes en maatregelen binnen het energiesysteem nodig zijn en welke we als gemeente zelf kunnen realiseren of stimuleren om onze lange-termijnambities, ontwikkelingen en projecten te ondersteunen. Omdat de doorlooptijden van ontwikkelingen in het energiesysteem lang zijn, is het essentieel om nu richting te kiezen en gericht te werken aan ons toekomstige energiesysteem. Vanuit die noodzaak is de Energiesysteemvisie Loon op Zand 2026 opgesteld.

Deze visie beschrijft waar wij ons als gemeente op de lange termijn op richten binnen het thema energie. Dit omvat het aanbod van energie (elektriciteit, warmte, waterstof en groen gas), ontwikkelingen in sectoren zoals de gebouwde omgeving, economie, recreatie, mobiliteit en landbouw. De benodigde energie-infrastructuur, flexibiliteitsopties zoals batterijen en conversie, en energiebesparingsmaatregelen worden verder uitgewerkt in aanvullend ruimtelijk of thematisch beleid, dat wordt verankerd in het omgevingsplan.

Deze visie vormt samen met de ruimtelijke scenariostudie in het kader van de energietransitie ook input voor de REKS 2.0

In 2026 start het proces om te komen tot REKS 2.0. Deze energiesysteemvisie, inclusief de strategische keuzes die verder worden uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma en aanvullend beleid, vormt samen met onze ruimtelijke scenariostudie in het kader van de energietransitie belangrijke inhoudelijke input voor de REKS 2.0.

De visie bestaat uit meerdere onderdelen: het huidige energiesysteem van Loon op Zand, de toekomstige ontwikkelingen binnen de gemeente, de belangrijkste waarden voor het toekomstige energiesysteem, het toekomstbeeld en de handelingsambitie's.

Daarbij is het belangrijk te benadrukken dat wetgeving, beleid, techniek en nieuwe inzichten rondom het energiesysteem voortdurend in ontwikkeling zijn. Deze veranderingen kunnen invloed hebben op de keuzes en richting van de visie. Daarom wordt de visie eens in de vier jaar herzien en waar nodig tussentijds aangevuld.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. De energiesysteemvisie Loon op Zand 2026, zoals is opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit, vast te stellen.

Beoogd effect

De energiesysteemvisie beschrijft op welke strategische keuzes wij als gemeente richting 2050 inzetten en waar we gezamenlijk naartoe werken. Dit vormt het toekomstbeeld van Loon op Zand. Het toekomstbeeld ondersteunt de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkelingen binnen onze gemeente, zodat deze kunnen doorgaan en toekomstbestendig worden vormgegeven. Alle strategische keuzes dragen bij aan onze ambitie om in 2050 energieneutraal te zijn.

Argumenten

1.1 De energiesysteemvisie en de daarin opgenomen strategische keuzes zijn van groot belang voor de toekomst van onze gemeente. Daarom vragen wij u om deze visie vast te stellen.

Met uw instemming worden duidelijke kaders vastgesteld voor het thema energie, die richting geven aan de verdere uitwerking in zowel ruimtelijk als thematisch beleid. Deze kaders zijn essentieel om onze ambitie te realiseren om in 2050 een energieneutrale gemeente te zijn.

1.2 Met de energiesysteemvisie zetten we concrete stappen richting een energieneutraal Loon op zand in 2050

Om dit einddoel te bereiken is een duidelijke strategie nodig die beschrijft hoe we daar komen. Deze strategie is uitgewerkt in de energiesysteemvisie.

In de visie staat per beleidsterrein – wonen, economie, recreatie en mobiliteit – beschreven welke strategische keuzes we als gemeente maken om in 2050 energieneutraal te zijn. Daarmee geven we ook richting aan de handelingsambitie voor deze terreinen en de bijbehorende ontwikkelingen.

1.3 Met de strategische keuzes bieden we voor wat betreft energie een beter toekomstperspectief aan de verschillende beleidsterreinen, ontwikkelingen en projecten met betrekking tot recreatie, wonen, economie, verkeer.

Naast dat de strategische keuzes ons helpen om in 2050 energieneutraal te worden, leveren zij ook bredere voordelen op. Door deze keuzes wordt het energiesysteem efficiënter ingericht en komt er meer energie beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen. Hierdoor kunnen meer woningen worden gebouwd, kunnen bedrijven uitbreiden en kan het bedrijventerrein verder worden ontwikkeld. Daarnaast neemt de piekbelasting op het elektriciteitsnet af, waardoor het net stabiel wordt en beter kan omgaan met toekomstige groei en veranderingen.

1.4 De uitwerking van de strategische keuzes zullen leidende principes zijn voor overig beleid en ontwikkelingen

De strategische keuzes uit de energiesysteemvisie gelden als leidende principes voor het overige ruimtelijke en thematische beleid en ontwikkelingen. De verdere uitwerking vindt plaats in aanvullende beleidsdocumenten, zoals het Warmteprogramma en de notitie over opwek en opslag, en wordt uiteindelijk verankerd in het Omgevingsplan.

Voor de uitvoering wordt een integraal uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin worden de concrete acties en projecten voor de komende vier jaar opgenomen, inclusief de benodigde budgetten en verantwoordelijkheden. Dit uitvoeringsprogramma vormt de schakel tussen de strategische keuzes en de daadwerkelijke uitvoering binnen de verschillende beleidsterreinen.

1.5 Op grond van artikel 108 jo. 147 van de Gemeentewet heeft de raad een autonome verordenende en kaderstellende bevoegdheid voor o.a. de huishouding van de gemeente.

Het vaststellen van een strategische beleidsvisie ligt vanwege het kaderstellende karakter bij de raad. De energiesysteemvisie raakt ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economie (e.d). De energiesysteemvisie kan dus worden vastgesteld als beleidsdocument binnen de bevoegdheden van de Raad.

Er kan sprake zijn van doorwerking van de energiesysteemvisie in gemeentelijke taken onder de Omgevingswet (artikelen 2.1, 2.4, 3.1, 3.4). Het fungeert als strategisch beleidskader voor bijv. uitwerking in omgevingsplan, omgevingsvisie, programma's en regionale energieafspraken. De visie zelf heeft geen zelfstandige rechtsgevolgen

Kanttekeningen

1.1 Met de energiesysteemvisie zetten we concrete stappen richting een energieneutraal 2050 maar deze zijn nog niet compleet

2050 ligt nog ver weg en de ontwikkelingen op het gebied van wetgeving, de werkzaamheden van netbeheerders en (duurzame) energietechnieken veranderen voortdurend. Hierdoor is het niet mogelijk om nu al een volledig uitgewerkte handelingsambitie vast te stellen voor de gehele periode tot 2050. Dit moet stapsgewijs gebeuren.

Daarom wordt de energiesysteemvisie regelmatig – maximaal eens per vier jaar – geëvalueerd, aangevuld en waar nodig aangepast, zodat deze blijft aansluiten bij nieuwe inzichten, technologische ontwikkelingen en veranderende omstandigheden.

1.2 Met de strategische keuzes bieden we voor wat betreft energie een beter toekomstperspectief aan de verschillende beleidsterreinen, ontwikkelingen en projecten met betrekking tot recreatie, wonen, economie, verkeer maar we lossen hiermee niet alle problemen met betrekking tot de energievoorzieningen op.

De strategische keuzes in de energiesysteemvisie richten zich uitsluitend op die onderdelen van het energiesysteem waarop de gemeente zelf invloed heeft. Dit betekent dat we voor onderwerpen zoals netcongestie, de aanleg van energie-hoofdinfrastructuur, de aansluiting van nieuwbouwprojecten en het waarborgen van een stabiel energienetwerk afhankelijk blijven van de netbeheerders.

Als gemeente zijn we continu in gesprek met de netbeheerder over deze uitdagingen en maken we, waar mogelijk, afspraken om de voortgang te versnellen en gezamenlijk oplossingen te realiseren.

Financieel

De voorgestelde handelingsambities worden uitgewerkt in een meerjarig uitvoeringsprogramma inclusief bijbehorende begroting. Jaarlijks wordt dit programma geactualiseerd en financieel geconcretiseerd.

Vanaf 2026 wordt de rijksuitkering voor de energietransitie niet meer uitgekeerd als Specifieke Uitkering (SPUK) capaciteit decentrale overheden voor klimaat energiebeleid (CDOKE) maar wordt deze rijksuitkering als decentralisatie-uitkering (CDOKE) uitgekeerd via het gemeentefonds

In 2026 wordt het restant van de SPUK-middelen ingezet voor het uitvoeringsprogramma van de energiesysteemvisie. Voor 2027 en de jaren daarna zal aan de hand van de uitkomsten van het uitvoeringsprogramma via de P&C-cyclus gerapporteerd worden over de te beschikbaar te stellen financiële middelen, met de decentralisatie-uitkering CDOKE als dekking voorstel.

Voortgang

De uitwerking van de visie zal worden gedaan in een uitvoeringsprogramma voor de komende circa vier jaar en in overig uitvoeringsbeleid zoals het Warmteprogramma, Opwek- en opslagnotitie (notitie landelijk gebied), laadvisie en omgevingsplan.

In de jaarlijkse gemeentebegroting en jaarrekening zal de voortgang van het uitvoeringsprogramma aan de gemeenteraad worden gerapporteerd.

Communicatie

De stakeholders zullen op de hoogte worden gesteld over het vaststellen van deze visie en er zal een persbericht worden verstuurd over de vaststelling er van,

Bijlagen

- 2026.02728 Energiesysteemvisie Loon op Zand 2026

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.A. de Haas, MBA

mr. D.S.C. Jansen

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 10 maart 2026, nummer. 2026.01994

b e s l u i t :

1. De energiesysteemvisie Loon op Zand 2026, zoals is opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit, vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,